

РЕШЕНИЕ

№ 374

гр. Перник, 12.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ

Членове: КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ

Борислава П. Борисова-Здравкова

при участието на секретаря ЗЛАТКА М. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ Въззивно гражданско дело № 20231700500431 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 – чл.273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба и частна въззивна жалба на „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД против [решение № 87/04.02.23 г.](#), допълнено с решение № 390/ 12.04.23 г. на районен съд Перник, постановени по гр.д. № 4817/2020 г., с които е **ОТХВЪРЛЕН ИЗЦЯЛО** предявеният по отношение на С. Ф. С. ЕГН ***** иск, че ДЪЛЖИ на „БДЖ-Пътнически превози“ЕООД, ЕИК: 175405647, сумата от 1734.00 лева главница, представляваща сбор от:

474 лв стойността на направените разходи заплатен курс за обучение за „***“, съгласно подписания договор между страните, 140.00 лв.представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.април 2019г., 560.00лв. представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.май 2019г, 560.00 лв. представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.юни 2019г, както и 75.62 лв лихва за забава върху главницата за периода от 14.08.2019 г., от която дата е уведомена с писмо с изходящ номер 93-04-210/23.07.2019 г. ответницата за дължимата от нея сума до 20.01.2020 г. датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК, ведно със законната лихва

върху главницата, считано от датата на подаване на заявление по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане на вземането и е ДОПЪЛНЕНО първото решение по отношение на разноските.

Жалбоподателят излага доводи за това, че по делото е доказано безспорно, че между страните е сключен валиден договор за квалификация. По този договор ищцовото дружество е изпълнило всичките си задължения, докато, напротив ответницата е укрила съществен факт, който в последствие е станал пречка за постъпването ѝ на работа съобразно уговореното. Твърди се, че след като към момента на деклариране на обстоятелството, че С. не притежава ТЕЛК, относно същата е било налице инвалидизиране, то, тя се явява неизправна страна и следва да заплати исковата сума. С частната въззивна жалба се възразява по допълнителното решение относно разноските.

Претендират се разноски и юк възнаграждение за две инстанции.

В срока по [чл.263 и чл.276 от ГПК](#) е постъпил отговор от въззиваемата, в който се излагат подробни съображения за неоснователност както на въззивната жалба, така и на частната въззивна жалба. Твърди се, че от представеното, като писмено доказателство решение на НЕЛК изрично се установява, че ответницата не може да полага трудово правоотношение по смени и нощен труд, поради което ищцовото дружество е следвало да ѝ предложи друга подходяща за състоянието ѝ длъжност. Твърди се също така, че в процесния договор не е предвидена възможност за ангажиране имуществената отговорност на С. при незапочване на работа по медицински съображения.

Претендират се разноски.

Пернишки окръжен съд, като провери обжалвания съдебен акт във връзка с оплакванията в жалбата и събраните доказателства, приема следното:

Въззивната жалба е подадена от надлежна страна в законния срок, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт и е процесуално допустима. Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

С показанията на свидетеля Д.С. се установява, че през 2019 г. в ищцовото дружество имало свободни места на длъжност „***“. Пак този свидетел изяснява, че поради ниското заплащане установената в „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД практика била да се набират външни хора, които преминавали обучителен и квалификационен курс след което постъпвали на работа.

На *** ответницата С. подала молба за включване в курса по обучение за длъжността ***.

Видно от приетите по делото длъжностна характеристика за *** и заповед № *** тази работа следва да се извършва на смени, вкл. нощна такава. Поради това, непосредствено преди започване на обучителния курс, от ответницата било изискано да попълни декларация за налична инвалидност. В приетата като писмено доказателства такава декларация С. саморъчно отразила, че няма инвалидност съгласно решение на ТЕЛК и може да работи като ***. В тази връзка свидетелката В. установява, че лично е обяснила на

ответницата, че при наличие на ТЕЛК-ово решение следва да се извърши нова преценка съобразно отразените медицински предписания.

Така, между страните се сключил договор за придобиване на професионална квалификация и правоспособност от ***, който е приложен по делото. Видно от протокол № *** С. приключила успешно курса и придобила професионална квалификация „***“. От представените счетоводни документи и заключението по СИЕ на в.л. И. се установява, че „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД заплатило стойността на курса за обучение- 474 лв.; месечна издръжка за април май и юни съответно- 140 лв., 560 лв. и 560 лв., а лихвата за забава върху главницата за периода 14.08.19 г. до 20.01.20 г. е в размер 75.62 лв.

В края на м.юни 2019 г. С. С. се явила в деловодството на ищеца за започване на работа и представила решение на НЕЛК № *** видно от което оценката на нейната работоспособност е 52 %, като ѝ е противопоказно да упражнява тежък физически труд, значително физическо и психическо пренатоварване, нощен труд, сменна работа и дежурства. Работодателя констатирал, че тези противопоказания изключват възможността на ответницата да заеме длъжността „***“, поради и което трудов договор не бил сключен.

С писмо изх. № от 23.07.19 г. ищеца уведомил С., че следва да възстанови платените суми по договора, ведно с дължимата лихва, но писмото се върнало на 14.08.19 г., като непотърсено.

При така установените факти се налагат следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 415 от ГПК, вр. чл. 235 КТ, ведно със законната лихва и разноските.

Макар и да е уреден от КТ и свързан с бъдещо трудово правоотношение между страните по него, договора по чл.235 КТ няма за предмет престирането на работна сила или извършването на определена работа при работодателя, поради което по правното си естество той е облигационен и за него са приложими общите правила на ЗЗД. В КТ няма специална норма, която да изисква сключването на този договор в писмена форма, като условие за неговата действителност. Касае се за неформален договор. Съществениите му елементи са посочените в [чл.234, ал.2 от КТ](#) и те са относно: професията и специалността, по която работникът или служителът ще се обучава; мястото, формата и времето на обучението; финансовите, битовите и други условия за времето на обучение. Несъществениите елементи са свързани с възможността страните да уговорят задължение на работника или служител да работи при работодателя за определен срок, но за не повече от 5 години, както и отговорност при незавършване на обучението и при неизпълнение на предходното задължение, съгласно [чл.234, ал.3 от КТ](#).

Така изложеното обуславя извода, че между страните по настоящето производство е сключен валиден облигационен договор. От представените писмени доказателства- три броя платежни нареждания, извлечения от счетоводните книги на ищеца и заключението на в.л. И. по СИЕ се установява, че „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД е изпълнило задълженията си по т.5, 6 и 7 от раздел II на договора, като е заплатило таксата за

обучителния курс и съответната издръжка. С. признава, че в края на м.юни 2019 г. се е явила в личен състав при ищеца за започване на работа, поради което последния е изпълнил и задължението си по т.8 от договора за придобиване на квалификация и правоспособност. Това се потвърждава и от приетия доклад на свидетеля Д.С.- ***, който установява и наличие на свободна позиция за длъжността „***“ към този момент.

След като ищеца е изпълнил задълженията си по сключения договор, той се явява изправна страна по него.

Неоснователни са възраженията на ответницата, че „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД е следвало да се съобрази с представеното решение на НЕЛК и да ѝ предложи друга длъжност съобразена със здравословното ѝ състояние, тъй като това е уговорено единствено и само при липса на вакантна длъжност по завършения курс и при изправно поведение от страна на С.. И двете обстоятелства, в конкретния случай, не са налични.

Видно от представеното решение на НЕЛК въззиваемата още преди подаване на молбата за допускане до участие в курса за обучение, е била напълно наясно, че ѝ е определена намалена оценка на работоспособността и едни от противопоказанията за труд са работа на смени и нощен труд. Същата умишлено не е декларирала тези обстоятелства пред „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД и по този начин сама се е поставила изначално в невъзможност да сключи трудов договор за длъжността за която е обучавана, независимо от успешното приключване на курса. Неоснователни са възраженията за това, че С. била подведена от служители на ищеца. На първо място, това не се доказва от събраните гласни доказателства и на следващо, ответницата е пълнолетна и вменяема, поради което е имала абсолютното задължение да впише истината в подадената декларация.

Без каквото и да е правно значение в случая е обстоятелството дали решението на НЕЛК е влязло в сила. В този смисъл развитите от районния съд съображения са напълно погрешни. Няма спор, че към момента на деклариране от ответницата, че няма присъдена инвалидност съгласно решение на ТЕЛК, то е било налично, ведно с описаните по- горе противопоказания за труд. Освен това С. е декларирала и обстоятелството, че може да работи като ***. Всичко това обуславя извода, че последната изначално, още преди сключване на договора за придобиване на професионална квалификация и правоспособност, по своя вина, е поставила и себе си, и ищцовото дружество в обективна невъзможност за сключване на бъдещ трудов договор за длъжността на която е била обучавана, а това я прави и неизправна страна.

Напълно неоснователен е и довода на районния съд, че представеното от С. решение е на НЕЛК, а не на ТЕЛК, поради което и попълненото в декларацията не съставлява неверни данни. Видно от това решение, то е постановено в производство по реда на чл.112, ал.1 т.3 Закона за здравето. В самото решение на НЕЛК е вписано решението на ТЕЛК- № ***, което се обжалва. От това следва, че не само към 09.11.18 г., а още по- рано- към 23.01.18 г. на ответницата е била пределно ясно, че има намалена оценка на работоспособността, определена с решение на ТЕЛК.

Неоснователен е и довода на въззиваемата страна, че в процесния договор липсва клауза, която да предвижда отговорност за ответницата при неключване на договор по здравословни съображения. Такава клауза в случая е и неотнотима. Отговорността на ответницата се претендира, като неизправна страна по неформален граждански договор. Съобразно всичко изложено по-горе тази отговорност е доказана както по основание, така и по размер. След като по вина на обучаемия е станало невъзможно да постъпи на работа и да полага труд при „БДЖ-ПП“ ЕООД, то, на основание т.16 от процесния договор, С. ще следва да възстанови всички направени разходи по нейното обучение. А тези разходи съставляват по пера главницата на исковата претенция-

След като ищеца е доказал по основание и размер претенцията си по главния иск, то основателен, по принцип, би се явил и акцесорния иск за лихва за забава. Обезщетение за забава се дължи от поканата, тъй като в случая липсва определен срок за изпълнение на задължението. Поканата до ответницата за плащане на исковата претенция се е върнала, като непотърсена, поради което забавата е настъпила с връчване на исковата молба-04.11.2020 г. Затова, макар и по други съображения решението на районния съд с което иска за присъждане на лихва за забава в размер на 75.62 лв. за периода 14.08.19 г. до 20.01.20 г. е отхвърлен следва да се потвърди. Следва да се присъди законна лихва върху главницата считано от деня на заявлението по чл.410 ГПК, а именно от 20.01.20 г.

При този изход на делото и на основание [чл.78, ал. 1](#), във вр. с [ал. 8 от ГПК](#) на ищцовото дружество следва да бъдат присъдени съразмерно разноси за държавни такси, възнаграждение на в.л. и юрисконсултско възнаграждение за две инстанции. Съдът определя юк възнаграждение по 100 лв. за инстанция. Така съразмерно, следва да се присъдят разноси общо за две инстанции в размер на 505.40 лева.

Предвид изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ [решение № 87/04.02.23 г.](#) по гр.дело 4817/20 г. по описа на Районен съд- Перник, В ЧАСТТА с която е **ОТХВЪРЛЕН ИЗЦЯЛО** предявеният по отношение на С. Ф. С. ЕГН ***** Домашен адрес : *** иск за това, че ДЪЛЖИ на „БДЖ-Пътнически превози“ЕООД, ЕИК: 175405647, представлявано от Л.Н. - Управител на „БДЖ-ПП“ЕООД и И.В. - Прокурист на „БДЖ - ПЕТ’ ЕООД, чрез инж.М.Р.Б.-Директор на ППП София пълномощник на Управителя и Прокуриста на „БДЖ-ПП“ ЕООД сумата от 1734.00 лева главница, представляваща сбор от:

474.00 лв стойността на направените разходи за заплатен курс за обучение за „****“, съгласно подписания договор между страните, 140.00 лв. представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.април 2019г., 560.00лв. представляваща стойността на направените

разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.май 2019г, 560.00 лв. представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.юни 2019г и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че ответницата С. Ф. С. ЕГН *****: *** /настоящ адрес ***/ ДЪЛЖИ на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД, ЕИК:175405647, представлявано от Л.Н. - Управител на „БДЖ-ПП“ ЕООД и И.В. - Прокурист на „БДЖ - ПП“ ЕООД, чрез инж.М.Р.Б.-Директор на ППП София пълномощник на Управителя и Прокуриста на „БДЖ-ПП“ ЕООД сумата от 1734.00 лева главница, представляваща сбор от:

474.00 лв стойността на направените разходи за заплатен курс за обучение за „***“, съгласно подписания договор между страните, 140.00 лв. представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.април 2019г, 560.00лв. представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.май 2019г, 560.00 лв. представляваща стойността на направените разходи от „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД за изплатена на лицето месечна издръжка за м.юни 2019 г., ведно със законната лихва върху тази главница, считано от 20.01.20 г. до окончателно изплащане на сумата.

ПОТВЪРЖДАВА [решение № 87/04.02.23 г.](#) в частта му с която е отхвърлен иска за сумата 75.62 лв- лихва за забава върху главницата за периода от 14.08.2019 г., от която дата е уведомена с писмо с изходящ номер 93-04-210/23.07.2019 г. ответницата за дължимата от нея сума, до 20.01.2020 г. датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК.

Отменя изцяло решение с характер на определение № 390/ 12.04.23 г. по гр. дело 4817/20 г. на районен съд Перник.

ОСЪЖДА С. Ф. С. да заплати на „БДЖ -Пътнически Превози“ ЕООД, на основание чл.78, ал.1, вр. ал.8 ГПК, сумата от **505.40 лева** -възнаграждение за разноси и юрисконсулт за две инстанции.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____